

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 26/2024)

София, 10 юли 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.07.2024 г.	3
1.1	Реколта от есенници	3
1.2	Площи за реколтиране с основни пролетници.....	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	5
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.07.2024 г.

1.1 Реколта от есенници

По оперативни данни, към 4 юли 2024 г. продукцията от пшеница, ечемик, маслодайна рапица и тритикале изпреварва миналогодишната в границите от 89,2% (ечемик) до над пет пъти (пшеница), което обаче се дължи главно на по-ранния старт на жътвата през настоящата година. Засега производството на ръж е с 6,3% над отчетеното по същото време на 2023 г., като по-високият среден добив от декар компенсира намалението при реколтираните площи.

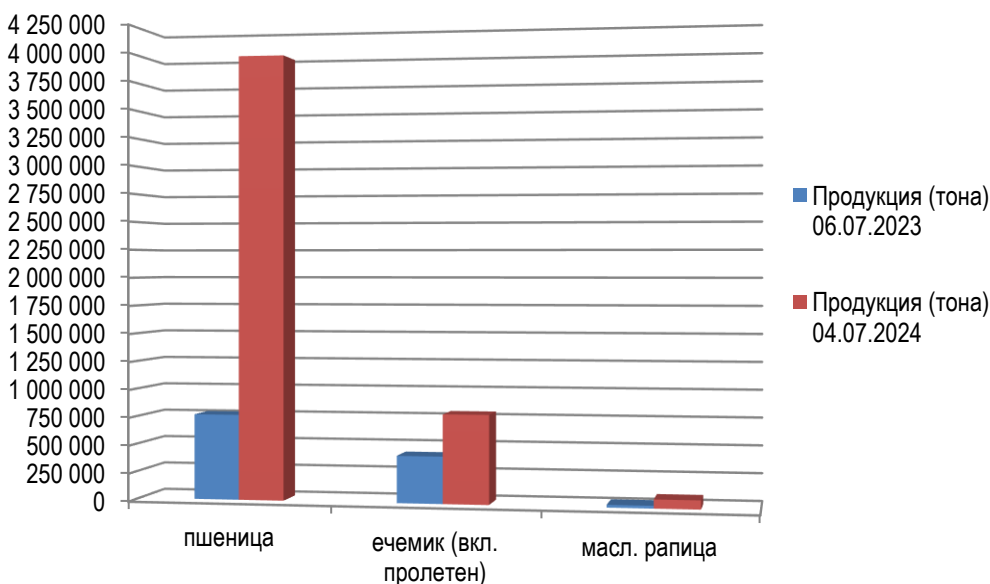
Реколта от есенници към 04.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
пшеница	1 194 859	1 145 496	141 529	702 137	766 813	3 982 786	542	567	-4,1%	396,1%	419,4%	4,6%
ечемик (вкл. пролетен)	120 468	162 022	76 695	143 548	420 836	796 103	549	555	34,5%	87,2%	89,2%	1,1%
маслодайна рапица	93 344	73 740	9 690	32 369	24 362	79 608	251	246	-21,0%	234,0%	226,8%	-2,0%
ръж	7 305	5 858	330	299	996	1 059	302	354	-19,8%	-9,4%	6,3%	17,2%
тритикале	12 819	16 172	759	3 783	3 322	16 244	438	429	26,2%	398,4%	389,0%	-2,1%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Продукция от основни есенни култури към 04.07.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Площи за реколтиране с основни пролетници

Последните оперативни данни сочат относително запазване на площите за реколтиране с маслодаен слънчоглед около нивото отпреди една година (-0,2%) и леко свиване на тези с

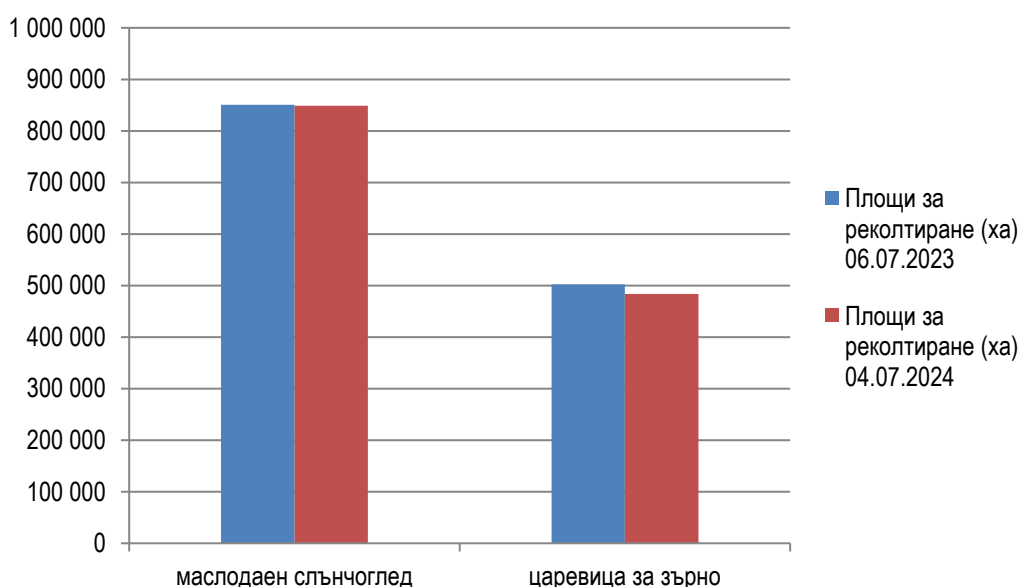
царевица за зърно (-3,7%).

Площи за реколтиране с пролетници към 04.07.2024 г., ха

	06.07.2023	04.07.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	850 708	848 929	-0,2%
царевица за зърно	502 625	483 900	-3,7%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Площи за реколтиране с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 04.07.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

До момента са прибрани 578 тона „Ориенталски“ тютюн – с 40% повече на годишна база, поради по-бързия темп на беритбата тази година. През последната седмица са отчетени първите количества тютюн тип „Бърлей“ от реколта `2024.

Площи и производство на тютюн към 04.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 261	2 162	946	1 279	413	578	44	45	-4,4%	35,2%	40,0%	2,3%
Тютюн-Вирджиния	387	392	2	-	1	-	50	-	1,3%	-	-	-
Тютюн-Бърлей	140	193	6	36	6	29	100	81	37,9%	500,0%	383,3%	-19,0%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеша и ягоди

При по-голям размер реколтирани площи и малко по-високи средни добиви от декар, към 4 юли 2024 г. производството на зеле и картофи на открито бележи ръст от съответно 13,3% и 42,6% на годишна база. Продукцията от ягоди също надхвърля миналогодишната, макар и минимално – с 1%. Добитото количество краставици е с 24,9% под нивото отпреди една година, което се обяснява с по-малкия размер реколтирани площи към момента, макар засега да се отчита повишение на средния добив. В начална фаза е кампанията по прибиране на реколтата от дини, пъпеша, пипер и домати от открити площи.

Общото производство на оранжерийни краставици от началото на 2024 г. досега е с 14,1% повече на годишна база, докато при оранжерийните домати се отчита намаление със 17,3%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеша и ягоди към 04.07.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	6 670	4 833	529	724	8 719	12 434	1 648	1 717	-27,5%	36,9%	42,6%	4,2%
Зеле	422	320	111	122	2 064	2 339	1 859	1 917	-24,2%	9,9%	13,3%	3,1%
Дини	3 329	4 648	-	68	-	535	-	787	39,6%	-	-	-
Пъпеша	2 007	2 701	-	42	-	128	-	305	34,6%	-	-	-
Пипер на открито	1 988	1 923	-	34	-	86	-	253	-3,3%	-	-	-
Домати на открито	1 731	1 633	2	2	2	11	120	550	-5,7%	0,0%	358,3%	358,3%
Краставици на открито*	283	234	34	14	185	139	544	993	-17,3%	-58,8%	-24,9%	82,5%
Ягоди на открито	877	851	816	825	5 644	5 698	692	691	-3,0%	1,1%	1,0%	-0,1%
Домати в оранжерии	398	372	270	288	13 820	11 435	5 119	3 970	-6,5%	6,7%	-17,3%	-22,4%
Краставици в оранжерии	272	271	231	238	14 607	16 664	6 323	7 002	-0,4%	3,0%	14,1%	10,7%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Отразявайки най-вече по-ранния старт на кампанията по прибиране на реколтата през настоящата година, на този етап производството на вишни, малини, кайсии и праскови е в пъти над отчетеното по същото време на 2023 г., а това на череша - с 31,5%. При повечето от тези култури (с изключение на малините) засега се наблюдава и увеличение на средните добиви от декар, най-съществено при прасковите (с 33,2%) и вишните (с 29,3%).

Площи и производство от трайни насаждения към 04.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
праскови	2 793	1 911	26	295	98	1 480	377	502	-31,6%	1034,6%	1410,2%	33,2%
сливи	-	9 653	-	16	-	61	-	381	-	-	-	-
кайсии	2 524	2 896	365	1 880	1 755	9 615	481	511	14,7%	415,1%	447,9%	6,2%
череша	10 364	10 230	7 894	9 878	36 993	48 650	469	493	-1,3%	25,1%	31,5%	5,1%
вишни	1 245	1 173	424	812	1 200	2 969	283	366	-5,8%	91,5%	147,4%	29,3%
малини	1 831	1 760	129	390	284	789	220	202	-3,9%	202,3%	177,8%	-8,2%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към началото на м. юли 2024 г. отчетеното производство на розов цвят е с 20,4% повече на годишна база, в резултат на увеличение както на реколтираните площи, така и на средния добив от декар.

Изпреварващият темп на реколтиране на площите с лавандула през настоящата година води до близо трикратен ръст на добитото количество спрямо същия период на 2023 г.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 04.07.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	06.07.2023	04.07.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 631	4 786	4 630	4 786	13 994	16 855	302	352	3,3%	3,4%	20,4%	16,6%
лавандула	14 177	11 773	588	1 562	2 225	6 037	378	386	-17,0%	165,6%	171,3%	2,1%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 24/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. април 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 3 юли 2024 г. на пазара на основните зърнени и маслодайни култури в страната се наблюдават незначителни ценови изменения на седмична база, в границите от -0,4% (слънчоглед) до +0,3% (ечемик и царевица за зърно). С началото на новата 2024/25 пазарна

година, през последната седмица е регистрирано изкупуване на рапица, на цена от 865 лв./тон.

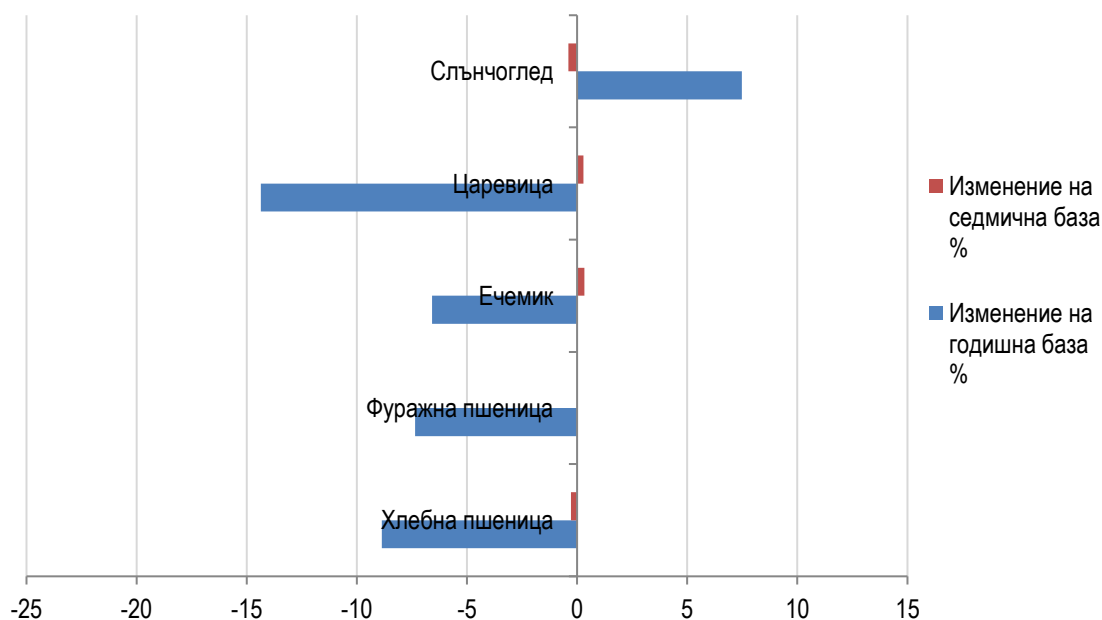
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.07.2024 г., лв./тон без ДДС

	05.07.2023	26.06.2024	03.07.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	395	361	360	-8,9	-0,3
Фуражна пшеница	371	344	344	-7,4	0,0
Ечемик	329	306	307	-6,6	0,3
Царевица	399	341	342	-14,4	0,3
Слънчоглед	697	752	749	7,5	-0,4
Рапица	*	*	865	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ
* няма данни

Пшеницата, ечемикът и царевичата продължават да се търгуват на по-ниски цени в сравнение с година по-рано, като поевтиняването е от 6,6% при ечемика до 14,4% при царевичата. Единствено цената на слънчогледа е над миналогодишната – със 7,5%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.07.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата в страната се отчитат разнопосочни колебания на цените спрямо предходната седмица. Средните цени на едро на вносните краставици, картофите и оранжерийните домати се понижават съответно с 2%, 4,9% и 5,9% на седмична база, докато ябълките, зелето, оранжерийните краставици и черешите

поскъпват с между 4,7% (ябълки) и 13,2% (череша).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.07.2024 г., лв./кг

	07.07.2023	28.06.2024	05.07.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,27	1,22	1,16	-8,7	-4,9
домати (оранжерийни)	3,15	2,36	2,22	-29,5	-5,9
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,89	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	1,83	2,60	2,74	49,7	5,4
краставици (внос)	*	2,50	2,45	-	-2,0
пипер (зелен)	2,64	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	0,92	0,78	0,82	-10,9	5,1
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	4,00	3,65	4,13	3,3	13,2
ябълки (внос)	1,82	1,92	2,01	10,4	4,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 5 юли 2024 г. средната цена на едро на оранжерийните краставици бележи ръст от 49,7% на годишна база. По-умерено е годишното увеличение на цените на черешите (с 3,3%) и ябълките (с 10,4%). Същевременно, оранжерийните домати се предлагат с 29,5% по-евтино, а картофите и зелето – респективно с 8,7% и 10,9%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 05.07.2024 г.**

